

TÍÐINDI

Orðingin ikki í samsvar við endamálið

Uppskotið hjá Tjóðveldi kann hvørki brúkast til at steðga eini lóg um at forskatta pensión ella um blokkstuðul

Marjun Dalsgaard

Uppskotstillarin hjá Tjóðveldi, Gunvør Balle, hevur fleiri ferðir sagt, at eitt av endamálanum við lógaruppskotinum hjá Tjóðveldi um minnilutaverju er, at steðga einum máli sum forskatting av fólkapensiónini. Harafturat hevur hon brúkt dømið um, at minnilutaverjan kundi verið brúkt til at steðga samgonguni, tá hon vildi hækka blokkin, men eingin av hesum dømum eru umfatað av lógaruppskotinum. Her stendur nevnliga í §15 stk 6:

Uppskot til lógir um figgjar- lønar og skattamál og lógir um útinning av galdandi millumlanda sáttmálum kunnu ikki leggjast til fólkaatkvøðu.

Gunnvør Balle sigur, at hetta annars var endamálið við lógini, og at ásetingar skulu gerast fyri, hvussu lógin skal tulkast í hvørjum føri.

– Eitt mál, sum er so stórt sum forskatting av fólkapensiónum, vildi verið undantikið paragraffini, heldur hon.

Bjørn á Heygum er ikki

samdur í hesum.

– Hetta snýr seg um pengar, og hendan orðingin útiðsýr bæði málinum um blokkin og forskatting av pensiónum, sigur hann og leggur afturat, at orðingin er ikki í samsvari við endamálið, um hetta er tað, sum man vil brúka tað til.

Hyggja vit eftir, hvussu lógin verður brúkt í Danmark sigur professari í stjórnskipanarlóg, Jørgen Albæk Jensen fra Aarhus Universiteti, at ein fólkaatkvøða um gjaldsskipanina rundan um Keypmannahavn

var í stríð við júst hesa paragraffina í dansku grundlógini. Hann metti, at kostnaðurin at koyra inn til Keypmannahavn var at rokna sum ein eykaskattur, og tí kom hendan lógin undir "figgjar- lønar og skattamál" í dansku lógini, sum er líka sum føroyska lógaruppskotið.

Hann sigur í hesum føri:

»I det øjeblik de 60 underskrifter (ein triðingur af folkatingslimunum) måtte blive lagt på bordet, vil det være den nye statsminister, som skal tage stilling til, om

Gunvør Balle sigur, at endamálið við lógaruppskotinum er, at kunna steðga einum uppskoti sum tað um forskatting av fólkapensiónum. Ásetingar um, hvussu lógin skal tulkast skulu í lógina, eins og tað verður ein tulkning hvørja ferð, um eitt mál er umfatað av lógini

hun mener, at det kan undergives folkeafstemning. Det vil foregå på hendes ansvar. Hvis hun siger, at det skal sendes til folkeafstemning, har problemet løst sig selv. Men hvis hun siger, at det kan det ikke, fordi det er en

skat, så kan hun bare lade være med at udskrive en folkeafstemning».

Altso er tað tann sitandi løgmaðurin, sum skal tulka, um eitt mál um forskatting av fólkapensiónini er eitt skattamál.

Positiv um minnilutaverju

Undir fyrstu viðgerð av uppskotinum hjá Tjóðveldi um at broyta stýrisskipanarlógina, sum var 12. februar, vóru flestu tinglimir positivir móttvegis lógaruppskotinum um minnilutaverju

Marjun Dalsgaard

Uppskotið hjá Tjóðveldi um at ein triðingur av tingmanningini skal kunna leggja eitt lógaruppskot til fólkaatkvøðu fekk positiva móttøku. Eitt ynski var tó, at málið hevði ein breiðari skara sum avsendara.

– Ein broyting í stýrisskipanarlógini er so grundleggjandi, at fleiri áttu at verið um hetta arbeiðið, segði Poul Michelsen. Helgi Abrahamsen helt, at lógaruppskotið átti at verið partur av einum meira umfatandi arbeiði við stýrisskipanarlógini, heldur enn at einstakar

lógir verða broyttar.

Týsdagin 18. februar avger løgtingið, um lógaruppskotið hjá Tjóðveldi um minnilutaverju verður beint í eina sonevnda §25 nevnd.

Seinast broytingar vórðu gjørdar í Stýrisskipanarlógini var í 1994. Upprunaliga var eitt uppskot um minnilutaverju í hesum, men sitandi samgongan vildi ikki hava tann partin við, og stýrisskipanarlógin varð broyttuttan. Tað vóru Javnaðarflokkurin, Tjóðveldi og Sjálvstýrissflokkurin, sum sótu í samgongu tá.

Bjørn á Heygum: Takið uppskotið um at borgarar kunnu krevja fólkaatkvøðu úr!

Bjørn á Heygum advokatur heldur, at lógaruppskotið hjá Tjóðveldi um minnilutaverju eigur at vera býtt í tvey soleiðis, at tann parturin, sum loyvir 4.500 veljarum at krevja eina samtykta lóg til fólkatkvøðu, verður tikið úr uppskotinum í fyrstu syftu

Marjun Dalsgaard

Bjørn á Heygum heldur at minnilutaverja er eitt gott hugskot. Tó eiga vit at vera varin við at lata veljarar krevja fólkaatkvøðu.

– Tað er ógvuliga demokratiskt og uppfyllir í stóran mun dreymarnar um eitt fullkomið fólkaræði. Tað kann tó hava vansar við sær, um tað verður misbrúkt, ávarar Bjørn á Heygum.

– Vansin kann vera, at okkurt sum er frammi í samfelagnum og kanska í ávísan mun ber brá av at vera eittsindur upphitað ávísa løtu, kann koma eitt sindur skeivt fyri. Tað er

ikki altíð, at sovorðið er so væl gjøgnumarbeitt, og tað kann vera at ein ávísur fólkastemningur ger, at nú skal hetta til fólkaatkvøðu, sigur Bjørn á Heygum.

Í heila tikið mælir hann til varsemi, tá so grundleggjandi og kollveltandi broytingar skulu fremjast í stýrisskipanarlógini.

– Vit hava ikki traditið fyri at hava fólkaatkvøður so nógv og so ofta í Skandinavia, og tí skal man vera eittsindur varin, tá man fer undir nakað heilt nýtt, sigur hann.

Lógaruppskotið hjá Tjóðveldi nevnið Sveis sum dømi upp á eitt land, sum brúkar

fólkaatkvøður í stóran mun. Júst Sveis er eitt rættuliga konservativt land, og hetta kann eisini vera vansin, tá fólkaatkvøður verða nógv brúktar:

– Um tú hevur eitt konservativt element og eitt konservativt fundament í samfelagnum, so kann tað blíva rættuliga dominerandi og so kanska tað heldur einum ávísu útviklingini aftur, sum annars vildi verið náttúrligur, sigur Bjørn á Heygum.

Han heldur, at tunnilmálið er eitt gott dømi um, at tað ber væl til at steðga einari tilgongd, sum ikki hevur undirtøku í fólkinum,

Bjørn á Heygum mælir til at lógaruppskotið um minnilutaverju verður viðtikið, men at parturin sum gevur borgarum rætt til at krevja fólkaatkvøðu verður tikið úr í fyrstu syftu

eisiniuttan beinleiðis fólkaatkvøðu.

Gunnvør Balle heldur ikki nakað vera í vegin fyri, at broyta lógaruppskotið.

– Vit gera tað líka nógv fyri at fáa eitt kjak um hesi viðurskifti í gongd, og tað er væl møguligt, at vit vilja broyta hetta, sigur hon.